

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Ndob/24/2024
Identifikačné číslo spisu:	4124203134
Dátum vydania rozhodnutia:	29.10.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Andrea Moravčíková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:4124203134.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Andrey Moravčíkovej, PhD. a členiek senátu JUDr. Ivany Nemčekovej a JUDr. Lenky Praženkovej, v spore žalobcu KOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, Bratislava, Štefanovičova 4, IČO: 00 585 441, zastúpeného advokátom JUDr. Felixom Neupauerom, Bratislava, Dvořákovo nábřeží 8/A, proti žalovanému w & w invest, s.r.o., Buková 127, Buková, IČO: 50 758 250, o zaplatenie 290,50 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 20Cb/74/2024, o nesúhlase Okresného súdu Trnava s postúpením sporu Okresným súdom Nitra, takto

rozhodol:

Príslušným súdom na konanie v spore vedenom na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 20Cb/74/2024 je Okresný súd Trnava.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Nitra vo veci vedenej pod sp. zn. 57Cb/51/2024, listom zo dňa 21.3.2024 postúpil spor na prejednanie a rozhodnutie Okresnému súdu Trnava podľa ust. § 15 ods. 1, § 22 písm. g), § 40 a § 43 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „CSP“). Uviedol, že kauzálny príslušný na konanie v obchodnoprávných sporoch podľa ust. § 22 písm. g) CSP je Okresný súd Trnava.

2. Okresný súd Trnava s postúpením nesúhlasil. Predkladajúci súd mal za to, že s poukazom na ust. § 22 písm. f) CSP je kauzálny príslušný, a teda príslušný na konanie v obchodnoprávných sporoch, aj Okresný súd Nitra. Uviedol, že v danej veci je Okresný súd Nitra oprávnený skúmať miestnu príslušnosť iba na námietku žalovaného, pričom táto vznesená nebola, a súd nezistil, že by sa v danom spore jednalo o niektorý z taxatívne vymenovaných prípadov, ktorý by zakladal výlučnú miestnu príslušnosť Okresného súdu Trnava.

3. Z vyššie uvedených dôvodov Okresný súd Trnava predložil súdny spis Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej tiež „najvyšší súd“) ako súdu spoločne nadriadenému obom súdom podľa § 43 ods. 2 CSP na rozhodnutie o príslušnosti.

4. Najvyšší súd ako súd spoločne nadriadený Okresnému súdu Nitra a Okresnému súdu Trnava (§ 43 ods. 2 CSP) dospel k záveru, že nesúhlas Okresného súdu Trnava s postúpením sporu nie je dôvodný.

5. Podľa ustanovenia § 36 ods. 1 a 2 CSP, konanie sa uskutočňuje na súde, ktorý je na prejednanie príslušný. Príslušnosť sa určuje podľa okolností v čase začatia konania, takto určená príslušnosť trvá až do skončenia konania.

6. Podľa ustanovenia § 40 CSP (účinného do 31.5.2023), súd aj bez námietky skúma vecnú príslušnosť, kauzálnu príslušnosť a funkčnú príslušnosť počas celého konania.

7. Podľa ustanovenia § 40 CSP (účinného od 1.7.2023), súd aj bez námietky skúma vecnú príslušnosť, kauzálnu príslušnosť a funkčnú príslušnosť počas celého konania; kauzálnu príslušnosť v obchodnoprávných sporoch súd skúma iba do otvorenia pojednávania alebo predbežného prejednanie sporu.

8. Podľa ustanovenia § 43 ods. 1 CSP, ak súd postupom podľa § 40 a § 41 zistí, že nie je príslušný, bezodkladne postúpi spor príslušnému súdu bez rozhodnutia a upovedomí o tom žalobcu. Žalovaného upovedomí len vtedy, ak mu už bola žaloba doručená.

9. Podľa ustanovenia § 43 ods. 2 CSP, ak súd, ktorému bol spor postúpený, s postúpením nesúhlasí, bezodkladne predloží súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti; ak ide o spor o miestnu príslušnosť, predloží súdny spis svojmu nadriadenému súdu. Týmto rozhodnutím sú súde viazané.

10. Podľa § 13 CSP na konanie v prvej inštancii je miestne príslušný všeobecný súd žalovaného, ak nie je ustanovené inak.

11. Podľa § 15 ods. 1 CSP všeobecným súdom právnickej osoby je súd, v ktorého obvode má právnická osoba adresu sídla.

12. Podľa § 22 CSP na konanie v obchodnoprávných sporoch sú príslušné

- a) Mestský súd Bratislava III pre obvod Krajského súdu v Bratislave,
- b) Mestský súd Košice pre obvod Krajského súdu v Košiciach,
- c) Okresný súd Banská Bystrica pre obvod Krajského súdu v Banskej Bystrici,
- d) Okresný súd Nitra pre obvod Krajského súdu v Nitre,
- e) Okresný súd Prešov pre obvod Krajského súdu v Prešove,
- f) Okresný súd Trenčín pre obvod Krajského súdu v Trenčíne,
- g) Okresný súd Trnava pre obvod Krajského súdu v Trnave,
- h) Okresný súd Žilina pre obvod Krajského súdu v Žiline.

13. Žalobca v predloženej veci uplatnil nárok na zaplatenie poistného z uzatvorenej poistnej zmluvy č. 6608606956 zo dňa 7.7.2020, keďže sa žalovaný dostal do omeškania s platením poisteného.

14. Z obsahu spisu je zrejmé, že žalobca v žalobe podanej spolu s návrhom na vydanie platobného rozkazu zo dňa 3.1.2024 označil ako žalovaného spoločnosť w & w invest, s.r.o. so sídlom v obci Buková na adrese Buková 127. Právny zástupca žalobcu napriek tomu, že žalovaný sa podľa adresy svojho sídla nachádza v obvode Okresného súdu Trnava pre obvod Krajského súdu v Trnave (§ 22 kauzálna príslušnosť v obchodnoprávných sporoch), zaslal žalobu spolu s návrhom na vydanie platobného rozkazu Okresnému súdu Nitra.

15. Najvyšší súd uvádza, že konanie sa uskutočňuje na súde, ktorý je na prejednanie príslušný. Príslušnosť sa určuje podľa okolností v čase začatia konania a takto určená príslušnosť trvá až do skončenia konania. Civilný sporový poriadok upravuje a rozlišuje vecnú príslušnosť (ust. § 12 CSP) miestnu príslušnosť (ust. § 13 až 21 CSP), funkčnú príslušnosť (ust. § 34 až § 35 CSP) a kauzálnu príslušnosť (ust. § 22 až § 33 CSP). Vecná príslušnosť určuje, ktorý súd je príslušný na konanie v prvej inštancii. V zásade platí, že na konanie v prvej inštancii sú príslušné okresné sudy. Miestna príslušnosť určuje, ktorý z vecne príslušných súdov je príslušný na rozhodnutie v konkrétnej veci, a to na základe zákonom ustanovených kritérií. Civilný sporový poriadok v rámci zákonných ustanovení upravuje všeobecnú miestnu príslušnosť a osobitnú miestnu príslušnosť, ktorá je buď daná na výber alebo výlučnú miestnu príslušnosť. Najvyšší súd SR v uznesení sp. zn. 5Ndob/2/2019, zo dňa 29.01.2019 uviedol,

že „osobitná úprava kauzálnej príslušnosti v ust. § 22 až 33 CSP je úprava obsahujúca kritériá určenia príslušného súdu, ktoré s ohľadom na predmet konania určujú ako jediný oprávnený vo veci konať takto vymedzený súd aj pre prípad, že by bola inak založená podľa všeobecných ustanovení týkajúcich sa miestnej príslušnosti príslušnosť iného prvoinštančného súdu.

Má tak povahu prioritnej voči všetkým ostatným do úvahy prichádzajúcim vymedzeniam príslušnosti.“ Následne Najvyšší súd SR tento názor doplnil v uznesení sp. zn. 2Ndob/23/2023 zo dňa 28.09.2023 pričom uviedol, že „kauzálna príslušnosť má tak povahu prioritnej voči všetkým do úvahy prichádzajúcim vymedzeniam príslušnosti“. Obdobne vo veci 5Ndc/15/2021 vyslovil, že „Pri existencii kauzálnej príslušnosti je miestne príslušným súd, ktorý je zároveň kauzálne príslušným v danej veci. Keďže CSP nemá žiadne špeciálne ustanovenia, podľa ktorých by sa určil kauzálne príslušný súd v prípade, ak nie je zároveň aj miestne príslušným súdom, určujúcim bude, do ktorého obvodu kauzálne príslušného súdu (obvodu krajského súdu) spadá inak miestne príslušný súd. Kauzálna príslušnosť tak v takomto prípade nahradí miestnu príslušnosť. Z tohto dôvodu treba vychádzať najskôr z ustanovení CSP upravujúcich miestnu príslušnosť súdov a následne určiť, či takto určený miestne príslušný súd je vo veci súčasne

aj kauzálne príslušným, prípadne do ktorého obvodu kauzálne príslušného súdu takto určený miestne príslušný súd spadá. Nakoľko podľa § 40 CSP súd aj bez námietky skúma kauzálnu príslušnosť počas celého konania, nie je opodstatnená argumentácia predkladajúceho súdu, že miestnu príslušnosť v spore nikto nenamietal.“

16. Najvyšší súd uvádza, že pri aplikovaní všeobecnej miestnej príslušnosti (§ 13 CSP) bez zohľadnenia ďalších relevantných ustanovení upravujúcich príslušnosť súdu by bol na konanie v prvej inštancii miestne príslušný všeobecný súd žalovaného, teda Okresný súd Trnava. V tomto prípade je však nevyhnutné prihliadať na určenú kauzálnu príslušnosť súdov a aplikovať ustanovenie § 22 písm. g) CSP, v zmysle ktorého je v obchodnoprávných sporoch pre obvod Krajského súdu v Trnave príslušný Okresný súd Trnava. Pre posúdenie kauzálne príslušného súdu v prejednávanej veci je podstatná aj miestna príslušnosť určená v čase začatia konania. Keďže žalovaný mal v čase začatia konania adresu sídla v Bukovej (okr. Trnava) v obvode Okresného súdu Trnava, ktorého obvod sa nachádza v obvode Krajského súdu v Trnave, potom podľa § 22 písm. g) CSP kauzálne príslušným súdom na prejednanie a rozhodnutie predmetného sporu je Okresný súd Trnava. Nakoľko Okresný súd Nitra pri skúmaní príslušnosti (miestnej, vecnej, kauzálnej a funkčnej príslušnosti) postupoval podľa ustanovení § 40 CSP, zistiac, že v predmetnej veci nebol kauzálne príslušným súdom na konanie a rozhodovanie v tomto spore, správne postúpil vec Okresnému súdu Trnava, ktorý je pre daný spor kauzálne príslušným súdom.

17. Najvyšší súd preto ako nadriadený súd uzavrel, že nesúhlas Okresného súdu Trnava s postúpením veci Okresným súdom Nitra nie je dôvodný. Na konanie a rozhodnutie vo veci je kauzálne príslušný Okresný súd Trnava s tým, že k preskúmaniu kauzálnej príslušnosti došlo v súlade s § 40 CSP veta za bodkočiarkou do otvorenia pojednávania alebo predbežného pojednania sporu.

18. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.